

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Нацрта закона о изменама и допунама Закона о ракији и другим алкохолним пићима садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 6. Устава Републике Србије, према којој, између осталог, Република Србија уређује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, као и систем обављања делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење Нацрта закона о изменама и допунама Закона о ракији и другим алкохолним пићима неопходно је из разлога усклађивања са Уредбом о дефинисању, опису, представљању и обележавању алкохолних пића, Европске комисије број 110/08 од 15. јануара 2008. године и усклађивања са Анексом 2 Привременог Споразума о стабилизацији и придруживању.

Најзначајније промене су у поглављу III. Ознаке ракије и других алкохолних пића и чл. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22. и 23. из разлога усклађивања са уредбом Европске комисије број 110/2008 од 15. фебруара 2005. године.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Нацрта закона о ракији и другим алкохолним пићима (у даљем тексту: Нацрт закона) допуњен је члан 10. Закона о ракији и другим алкохолним пићима којим се регулише садржина Регистра тако што се додаје тачка 7) која садржи податке о корисницима и географским ознакама порекла ракије и других алкохолних пића.

Чланом 10. став 2. важећег закона прописано је да је произвођач дужан да сваку промену података пријави Министарству у року од 30 дана од дана настале промене. Оваква обавеза је сувишна, јер постоје производи који се свакодневно производе. То значи да ће произвођачи пријављивати шта су и колико су произвели сваких 30 дана, а Министарство нема могућности да такве пријаве бележи у Регистар, нити има потребе за тим, јер је прописан годишњи извештај који ће садржати све потребне податке о производњи и промету у току претходне године. На основу наведеног, члан 10. став 2. је промењен тако да је произвођач дужан да сваку промену података из става 1. тач. 1), 2), 3) и 4) овог члана пријави Министарству у року од 30 дана од дана настале промене, а да податке из тач. 5), 6) и 7) овог члана поднесе Министарству једном годишње у виду извештаја.

Допуњен је члан 10. став 5. важећег закона тако да министар ближе прописује осим садржине и начина вођења Регистра и изглед обрасца за достављање годишњег извештаја.

У члану 3. допуњује се члан 12. став 1. тако да после речи: „произведене” додају речи: „и продате”, а после речи: „пића” запета се брише и додају речи: „и ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла”.

Чланом 4. Нацрта закона мења се Назив поглавља III. ОЗНАКЕ РАКИЈЕ И ДРУГИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА и чл. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22. и 23. из разлога усклађивања са уредбом Европске комисије број 110/2008 од 15. фебруара 2005. године.

Чланом 15. Нацрта закона прописане су географске ознаке порекла. Географска ознака порекла је ознака којом се означава ракија и друга алкохолна пића која воде порекло са територије одређене земље, региона или локалитета са те територије, при чему се одређени квалитет, углед или друге карактеристике те ракије и других алкохолних пића могу битно приписати његовом географском пореклу.

Чланом 16. Нацрта закона прописане су забране коришћења географске ознаке порекла, а чланом 17. хомонимне географске ознаке порекла. Хомонимне географске ознаке порекла које испуњавају услове за регистрацију географске ознаке порекла могу се регистровати као географске ознаке порекла са обавезном пажњом на локално и традиционално коришћење и на могући ризик довођења у заблуду.

Забрањује се регистровање хомонимне географске ознаке порекла која може да доведе у заблуду потрошача да производ долази са друге територије па чак и ако је назив тачан у односу на стварно подручје, регион или место порекла тог производа.

Чланом 18 Нацрта закона регулисан је однос између жига и географске ознаке порекла, а чланом 19. регистрација географске ознаке порекла. За регистрацију географске ознаке порекла ракије и других алкохолних пића један или више произвођача подноси захтев Министарству. Уз захтев подноси се техничка документација. Поступак разматрања поднетих захтева спроводи Комисија коју именује министар. Комисија испитује основаност захтева и да ли је захтев поднет у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Главне спецификације из техничке документације морају бити доступне јавности и било које приватно или правно лице које има легитимни интерес може уложити приговор на регистровање ознаке географског порекла. Када Комисија узевши у обзир све уложене приговоре утврди да постоји основаност захтева и да је захтев поднет у складу са овим законом, сачињава предлог министру на основу којег министар доноси решење којим се одобрава коришћење географске ознаке порекла ракије и других алкохолних пића.

Чланом 20. Нацрта закона прописана је контрола производње ракије и других алкохолних пића. Под контролом производње ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла подразумева се: контрола производње воћа, грозђа и других сировина намењених за производњу ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла на одређеном подручју, које се одликује климатским, земљишним и другим условима; контрола производње ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла; испитивање квалитета и то физичко-хемијско испитивање и сензорско оцењивање квалитета.

Захтев за контролу производње ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла прописан је чланом 21. Захтев се подноси до 31. октобра у текућој години за контролу у наредној календарској години.

Контролу производње воћа, грозђа и других сировина намењених за производњу ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла, контролу производње и достављање узорака овлашћеној акредитованој лабораторији ради испитивања квалитета ракије и других

алкохолних пића са географском ознаком порекла, врши Министарство преко пољопривредног инспектора.

Обављање послова везаних за контролу производње ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла Министарство може да повери једној или више контролних организација које у свом раду морају да обезбеде адекватне гаранције објективности и непристрасности и које морају да имају на располагању квалификовано особље и ресурсе који су неопходни да би обављали своје функције, на основу конкурса.

Министарство закључује уговор са контролном организацијом за обављање послова за које је та организација овлашћена.

Министар одузима овлашћење уколико се утврди да контролна организација не обавља послове у складу са прописаним условима.

Трошкове обављања послова везаних за географско порекло, за контролу производње воћа, грозђа и других сировина намењених за производњу ракије и других алкохолних пића са географским пореклом, за контролу производње ракије и других алкохолних пића са географским пореклом, као и за физичко-хемијско испитивање квалитета и сензорног оцењивања ракије и других алкохолних пића са географским пореклом, сноси произвођач.

Министар решењем именује чланове Комисије за сензорско оцењивање квалитета ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла.

Решење министра је коначно. Против решења министра може се покренути управни спор.

Висину трошкова утврђује Влада. Средства остварена по основу трошкова приход су буџета Републике Србије.

Коришћење географске ознаке порекла и стављање у промет ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла прописано је чланом 22. Нацрта закона.

На основу контроле производње воћа, грозђа и других сировина, контроле производње ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла, физичко-хемијског испитивања и сензорног оцењивања ракије и других алкохолних пића вршилац контроле, односно пољопривредни инспектор или контролна организација сачињава извештај и стручно мишљење којим се потврђује да ли је ракија и друго алкохолно пиће са географском ознаком порекла усаглашено са спецификацијама из техничке документације.

На основу извештаја и стручног мишљења министар издаје решење за стављање у промет ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла из дате године бербе.

Географска ознака порекла ракије и других алкохолних пића може да се користи само за оне количине ракије и других алкохолних пића над чијом производњом је извршена контрола која је приказана у извештају и стручном мишљењу.

Произвођач може да користи географску ознаку порекла ракије и других алкохолних пића за опис, представљање и декларисање ракије и других алкохолних пића на које се географска ознака односи све док испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Произвођачи могу да за обележавање ракије и других алкохолних пића на која се та географска ознака порекла односи користе искључиво оне

додатке имену, називу или ознаци заштићеној географском ознаком порекла који су предвиђени у условима заштите имена ракије и других алкохолних пића.

Поступак регистрације географске ознаке порекла за подручје Европске уније прописан је чланом 23. Нацрта закона. Произвођачи ракије и других алкохолних пића који су регистровали географску ознаку порекла у Републици Србији могу да поднесу захтев за регистрацију географске ознаке порекла у Европској унији.

Захтев за регистрацију географске ознаке подноси се Европској комисији на једном од службених језика Европске уније или преко Министарства

Уз захтев подноси се техничка документација и доказ да је назив географске ознаке порекла заштићен у Републици Србији.

Чланом 5. Нацрта закона прописано је да се у члану 24. важећег закона после става 4. додаје нови став 5. који гласи:

„Сензорно оцењивање ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла врши Комисија за сензорно оцењивање квалитета ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла”.

Чланом 6. Нацрта закона, у члану 26. став 2. речи: „као и начин сензорног испитивања квалитета”, бришу се.

Чланом 7. у члану 28. после става 4. додају се нови ст. 5. и 6. и додају ст. 7, 8, 9. и 10. који гласе:

„Ракија и жестока алкохолна пића која испуњавају услове прописане за категорије ракије и жестоких алкохолних пића мора приликом декларисања, описивања и представљања да носи назив који је за њу предвиђен.

Алкохолно пиће које не испуњава услове прописане за категорије ракије и жестоких алкохолних пића и који се не може уврстити ни у једну од категорија мора приликом декларисања, описивања и представљања да носи назив „алкохолно пиће” и тај назив се не може заменити или променити.

Подаци на декларацији и приликом описа и представљања морају бити на српском језику, тако да крајњи потрошач може лако да разуме сваку поједину информацију, осим ако потрошач не добија информације на други начин.

Дозвољено је вишејезично декларисање које није у супротности са подацима написаним на српском језику

Називи категорија могу се уврстити у списак састојака за храну под условом да је списак састојака у складу са прописима којима се уређује декларисање и означавање хране

Називи категорија ракије и жестоких алкохолних пића могу се допунити или заменити регистрованом географском ознаком порекла.

Чланом 8. Нацрта закона мења се члан 29. тако да гласи:

Ракија и друга алкохолна пића са географском ознаком порекла морају на декларацији да имају број решења министра о стављању у промет ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла.

Регистроване географске ознаке порекла ракије и других алкохолних пића не смеју се преводити приликом декларисања, описивања и представљања.

Забрањена је употреба назива категорија и регистрованих географских ознака порекла у сложеницама или алузијама код декларисања хране, уколико алкохол не потиче из алкохолног пића на које се позива.

Забрањена је употреба сложеница приликом декларисања, ако је алкохолно пиће разређено тако да му је садржај алкохола нижи од прописаног садржаја за то алкохолно пиће.

Чланом 9. Нацрта закона, у члану 38. после речи: „пића” додају се речи: „и контролне организације у вршењу поверених послова контроле производње ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла.

Чланом 10. нацрта закона мења се члан 39. став 1. тачка 3) која гласи:

3) проверава и врши контролу над производњом воћа, грожђа и других сировина намењених за производњу ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла, над производњом и испитивањем квалитета ракије и других алкохолних пића са географском ознаком порекла.

Чл. 11. и 12. Нацрта закона извршене су измене казnenих одредби. у чл. 44. и 45. важећег закона.